

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»

«Затверджую»
Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

28 лютого 2019 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності
291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»,
освітньо-професійна програма
«Міжнародні відносини»

Острог, 2019

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» / Укладачі: д. пол. н., доц. Сидорук Т. В. к. і. н., доц. Конопка Н. О. – Острог : НаУОА, 2019.

Програма схвалена і рекомендована до друку кафедрою міжнародних відносин (Протокол № 6 від 21 січня 2019 року).

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 3 від 28 лютого 2019 року).

Пояснювальна записка

Вступники на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» при складанні фахового вступного випробування мають виявити теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності з обраної спеціальності.

Вступники складають вступний іспит зі спеціальності, що складатиметься з таких дисциплін: «Теорія міжнародних відносин», «Історія міжнародних відносин», «Основи дипломатичної діяльності».

Згідно з вимогами програми фахового випробування вступники повинні:

знати:

- основні поняття науки про міжнародні відносини, теоретичні підходи до дослідження міжнародної політики, принципи функціонування, головні тенденції і закономірності розвитку міжнародних відносин;
- особливості еволюції системи міжнародних відносин від стародавніх часів до сьогодення;
- основні характеристики, особливості та організацію сучасної дипломатичної і консульської служби України та зарубіжних країн;

вміти:

- використовувати знання з теорії та історії міжнародних відносин для аналізу міжнародних процесів;
- об'єктивно аналізувати міжнародно-політичну інформацію, обробляти її з допомогою сучасних методів;
- мати навички у сфері інформаційно-аналітичного і організаційно-технічного супроводження дипломатичної діяльності.

Зміст програми

1. Теорія міжнародних відносин

Навчальна дисципліна «Теорія міжнародних відносин» спрямована на вивчення основних понять науки про міжнародні відносини, теоретичних підходів та напрямків дослідження міжнародної політики, а також принципів функціонування, головних тенденцій і закономірностей розвитку міжнародних відносин.

Вступники повинні продемонструвати володіння такими **компетентностями**:

- оперувати різними методами теоретичних досліджень міжнародних відносин,
- знати основні парадигми і школи в теорії міжнародних відносин, їх концептуальні і методологічні особливості;
- оперувати базовим категорійно-понятійним апаратом у сфері міжнародних відносин та світової політики,
- аналізувати специфіку міжнародної системи і середовища, різновиди учасників міжнародних відносин, їх цілі засоби і стратегії, особливості сучасної системи міжнародних відносин і сучасного світового порядку,

- орієнтуватися в поточних міжнародних подіях та використовувати набуті теоретичні знання при їх аналізі,
- проводити аналіз та висловлювати власні судження стосовно тих чи інших тенденцій і процесів у сфері міжнародних відносин.

2. Історія міжнародних відносин

Мета дисципліни «Історія міжнародних відносин» передбачає формування системи знань про історію міждержавних стосунків, формування векторів зовнішніх політик держав світу, міжнародних політичних блоків та союзів.

Вступники повинні продемонструвати володіння такими **компетентностями**:

- аналізувати особливості міжнародних відносин Стародавнього Світу і Середніх віків;
- виокремлювати головні аспекти розвитку міждержавних відносин окремих держав та регіонів світу періоду Нового часу;
- критично та об'єктивно оцінювати специфіку системи міжнародних відносин та зовнішньої політики у міжвоєнний період та роки Другої світової війни;
- орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, зовнішній політиці окремих держав та об'єднань у повоєнний період – початок ХХІ ст.;
- аналізувати та застосовувати при вивченні інших фахових предметів набуті знання.

3. Основи дипломатичної діяльності

Навчальна дисципліна «Основи дипломатичної діяльності» є професійно-орієнтованою дисципліною освітньо-професійної програми підготовки фахівців з міжнародних відносин, яка забезпечує базові знання і навички у галузі професійної дипломатичної діяльності.

Вступники повинні продемонструвати володіння такими **компетентностями**:

- використовувати знання про правові засади міжнародних відносин та організацію дипломатичної та консульської служб у майбутній професії;
- аналізувати структуру зовнішньополітичних відомств;
- розуміти головні вимоги до дипломатичної служби, критерії відбору дипломатів, класифікацію дипломатичних посад і рангів та інше;
- визначати засоби для комунікації у встановленні дипломатичних відносин;
- готувати різноманітні дипломатичні документи, аналітичні огляди та інші дипломатичні документи відповідно до вимог дипломатичного протоколу.

Орієнтовна тематика питань для підготовки до фахового вступного випробування

1. Теорія міжнародних відносин як галузь знань і навчальна дисципліна.
2. Проблеми дефініювання поняття «міжнародні відносини».
3. Основні особливості, універсальні закономірності і сучасні тенденції розвитку міжнародних відносин.
4. Класична традиція в теорії міжнародних відносин (аналіз праць Фукідіда, Н. Макіавеллі, Т. Гоббса та ін.).

5. Ліберально-ідеалістична традиція в теорії міжнародних відносин (аналіз праць І. Канта, Г. Гроція).
6. Політичний ідеалізм у теорії міжнародних відносин.
7. Політичний реалізм у теорії міжнародних відносин.
8. Марксистське розуміння сутності міжнародних відносин.
9. Неореалізм та неолібералізм.
10. Модернізм у теорії міжнародних відносин.
11. «Великі суперечки» в теорії міжнародних відносин.
12. Неомарксизм. Світ-системний аналіз І. Валлерстайна.
13. Сутність системної теорії. Особливості системного підходу в аналізі міжнародних відносин.
14. Типи, структура і закони функціонування міжнародних систем.
15. Теорія міжнародних систем М. Каплана.
16. Історичні етапи розвитку системи міжнародних відносин.
17. Цивілізаційний підхід до аналізу міжнародних відносин.
18. Концепція «зіткнення цивілізацій» С. Гантінгтона.
19. Типи міжнародних акторів та їх ієрархія.
20. Сутність і роль держави як учасника міжнародних відносин.
21. Недержавні учасники міжнародних відносин.
22. Міжнародні міжурядові організації як учасники міжнародних відносин.
23. Міжнародні неурядові організації як учасники міжнародних відносин.
24. ТНК як учасники міжнародних відносин.
25. Поняття цілей і засобів у міжнародних відносинах.
26. Стратегія як єдність цілей і засобів.
27. Основні компоненти зовнішньополітичної могутності міжнародного актора.
28. Роль сили в міжнародних відносинах. Збройне насилля і його форми.
29. Поняття і структура національного інтересу.
30. Типології національних інтересів.
31. Поняття безпеки в міжнародних відносинах та основні теоретичні підходи до його розуміння.
32. Співвідношення національної, регіональної та міжнародної безпеки.
33. Основні загрози міжнародній безпеці. Нові глобальні загрози.
34. Джерела міжнародного права.
35. Основні принципи сучасного міжнародного права.
36. Право прав людини і міжнародне гуманітарне право.
37. Співвідношення права і моралі як регуляторів міжнародних відносин.
38. Теоретичні підходи до трактування місця моралі в міжнародних відносинах.
39. Сутність поняття «дипломатія».
40. Форми і методи дипломатії.
41. Особливості сучасної дипломатії.
42. Сутність і типологія міжнародних конфліктів.
43. Структура міжнародного конфлікту.
44. Фази міжнародного конфлікту.
45. Особливості сучасних міжнародних конфліктів.
46. Сучасні методи врегулювання міжнародних конфліктів.
47. Поняття і типи міжнародного співробітництва.

48. Міжнародне співробітництво та інтеграційні процеси.
49. Теоретичні інтерпретації сучасної системи світоустрою. Особливості сучасної системи міжнародних відносин.
50. Елементи міждержавних політичних стосунків Давнього Сходу.
51. Розвиток міжнародних відносин та зовнішньої політики у Стародавній Греції.
52. Міжнародне становище Візантії у VI – X ст.
53. Імперія Карла Великого та зовнішньополітичні вектори її політики.
54. Арабський світ у вирі зовнішньої політики в Середні віки.
55. Роль папства у міжнародних відносинах в епоху Середньовіччя.
56. Зовнішньополітична діяльність Франції у XII – XV ст.
57. Зовнішньополітична діяльність Англії у XII – XV ст.
58. Тридцятирічна війна і політична карта Європи в середині XVII ст.
59. Суперництво на Балтиці в др. половині XVII – поч. XVIII ст.
60. Боротьба американських колоній за незалежність.
61. Колоніальна політика європейських держав у XVII-XVIII ст.
62. Міжнародні відносини у Європі в епоху Наполеона 1802-1815 р. Віденський конгрес.
63. Міжнародні відносини в період Реставрації і європейських революцій 1815-1848 р.
64. Османська імперія й інтереси великих держав у першій половині XIX ст.
65. Грецьке питання і «європейський концерт» у 1821 – 1830 рр.
66. Зовнішня політика США в 1815 – 1865 рр.
67. Кримська війна 1853 –1856 рр.
68. Німеччина і Європа в 1871–1875 рр.
69. США та країни Латинської Америки 70-х рр. XIX ст. – поч. XX ст.
70. Риси та особливості європейської колоніальної експансії в 80-90-ті рр. XIX ст.
71. Європейська система союзів до 1907 р.
72. Європа на шляху до війни 1907 – 1914 рр.
73. Політичні блоки 1914 – 1918 рр.
74. Паризька мирна конференція. Версальський мирний договір 1919 р.
75. Створення і початковий період діяльності Ліги націй.
76. Вашингтонська конференція 1921-1922 р. та її результати
77. Загострення німецької проблеми. Рурська криза. План Дауеса.
78. Панамериканські конференції 20-х рр. XX ст.
79. Проблеми європейської безпеки і роззброєння. Конференція в Локарно 1925 р.
80. Західні держави і Радянський Союз у 20-і рр.: початковий етап мирного співіснування.
81. Міжнародні відносини на початковому етапі II Світової війни (вересень 1939-червень 1941 рр.).
82. Зовнішня політика країн світу та початки антифашистського співробітництва (червень 1941-1942 рр.).
83. Врегулювання міжнародних відносин 1943 - 1945 рр.
84. Геополітичні доктрини США та СРСР після II Світової війни.

85. Дві Німеччини в системі міжнародних відносин повоєнного часу.
86. Створення НАТО та ОВД та становлення блокового протистояння.
87. Країни Латинської Америки в системі міжнародних відносин повоєнного часу.
88. Країни азійсько-тихоокеанського регіону в міжнародних відносинах повоєнного часу. Бандунзька конференція.
89. Створення і початок діяльності ООН.
90. Епоха міжнародних конфліктів 1957 – 1962 рр.
91. Становлення політики розрядки 1962 – 1968 рр.
92. «Нова східна політика» ФРН.
93. Криза політики розрядки 1976-1980 рр.
94. Проблеми європейської інтеграції.
95. Проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики на Близькому та Середньому Сході в кін. ХХ ст.
96. Завершення «холодної війни». Перехід від конфронтації до співробітництва.
97. Дезінтеграція СРСР та створення СНД.
98. Трансформація та розширення НАТО в 80-90 рр. ХХ ст.
99. Об'єднання Німеччини.
100. Міжнародні відносини в латиноамериканському регіоні в 60-80 рр ХХ ст.
101. Дипломатія та зовнішня політика. Роль і місце дипломатії у проведенні зовнішньої політики держави.
102. Двостороння та багатостороння дипломатія.
103. Загальні характеристики сучасної дипломатичної служби. Вимоги, стандарти, проблеми.
104. Система органів зовнішніх зносин: загальні принципи організації. Структура МЗС України та його роль в реалізації зовнішньополітичного курсу держави.
105. Дипломатичне представництво як постійний закордонний орган зовнішніх зносин держави.
106. Визнання держав, встановлення дипломатичних відносин, заснування дипломатичних представництв та їх види.
107. Структура та персонал дипломатичних представництв.
108. Процедура призначення глави дипломатичного представництва.
109. Поняття «агреман». Запит на агреман.
110. Поняття «вірчі грамоти», «відкличні грамоти». Процедура їх вручення.
111. Основні функції дипломатичних представництв та засоби їх виконання.
112. Дипломатичне старшинство. Класи і ранги дипломатичних працівників.
113. Професійні вимоги та вимоги до особистих якостей дипломата.
114. Поняття «дипломатичний корпус». Дуаен корпусу, його функції і обов'язки.
115. Економічна дипломатія.
116. Привілеї та імунітети дипломатичних представництв як органу зовнішніх зносин держави.
117. Історія виникнення та становлення консульського інституту.
118. Основні консульські функції та засоби їх здійснення.
119. Спеціальні місії як форма дипломатії: історія зародження та розвитку.

120. Постійні представництва держави при міжнародних організаціях: структура та персонал.
121. Основні функції постійного представництва при міжнародних організаціях.
122. Міжнародні (міжурядові) конференції як форма багатосторонньої дипломатії. Правовий статус, функції, компетенція.
123. Вимоги до форми і змісту дипломатичних документів.
124. Загальні правила та методи ведення дипломатичних переговорів.
125. Поняття та принципи дипломатичного протоколу. Роль та значення дипломатичного протоколу у міжнародних відносинах.
126. Класифікація, місце та роль дипломатичних прийомів у дипломатичній практиці.
127. Особливості європейської дипломатії (Великобританія, Франція, Німеччина, Італія).
128. Особливості дипломатії держав Північної та Південної Америки.
129. Особливості дипломатії держав Азіатсько-Тихоокеанського регіону (Японія, Китай, Індія, Австралія).
130. Поняття стилю переговорів. Роль національних стилів в міжнародних і дипломатичних переговорах.

Список рекомендованої літератури:

1. Абрамова С.Ю. Африка: четыре столетия работоторговли / С.Ю. Абрамова. – М., 1992.
2. Агаев С.Л. Иран между прошлым и будущим / С.Л. Агаев. – М., 1987.
3. Андріїв Т. Історія членства України в СНД / Т. Андріїв // Політична думка. – 2002. – № 2.
4. Арабский мир: три десятилетия независимого развития. – М., 1990.
5. Арашидзе Л.Г. Международные отношения в Восточной Азии. Угрозы и надежды / Л.Г. Арашидзе. – М.: Международные отношения, 2007. – 295 с.
6. Асиметрія міжнародних відносин / Під ред. Г.М. Перепелиці, О.М. Субтельного. – К., 2005.
7. Африка: взаимодействие культур. – М., 1989.
8. Африка: энциклопедический справочник. Т.1. А-К. / Гл. ред. А.Громько. – М., 1986; Т.2. К-Я. / Гл. ред. А.Громько. – М., 1987.
9. Байдак А., Ціватий В. Україна і світ / А. Байдак, В. Ціватий // Політика і час. – 2000. – № 21.
10. Барановский В. Г. Европа: формирование новой международной политической системы / В.Г. Барановский // Мировая экономика и междунар. отношения. – 1990. – № 9.
11. Батюк В. Геополитический контекст начала «холодной войны»: уроки для 90-х / В. Батюк // США: экономика – политика – идеология. – 1994. – № 8-10.
12. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика / Бебик. – К., 2000.
13. Бжезинский З. Великая шахматная доска. Господство Америки и ее геостратегические императивы / З. Бжезинский. – М., 1997.
14. Блищенко И. П., Дурденевский В. Н. Дипломатическое и консульское право / И.П. Блищенко. – М., 1962.

15. Блищенко И.П. Дипломатическое право / И.П. Блищенко. – М., 1990.
16. Блищенко И.П. История возникновения и развития консульских и дипломатических институтов / И.П. Блищенко. – М., 1962.
17. Богатуров А.Д. Великие державы на Тихом океане: история и теория международных отношений в Восточной Азии после второй мировой войны (1945 – 1995) / А.Д. Богатуров. – М., 1997.
18. Бургиан А.Д. Введение в дипломатическую практику / А.Д. Бургиан. – М., 2001.
19. Венгрия 1956 года. Очерки истории кризиса. – М., 1993.
20. Виноградов В.М. Дипломатия: люди и события. Из записок посла / В.М. Виноградов. – М., 1998.
21. Виноградов В.М. Эпизоды из дипломатической практики / В.М. Виноградов. – М., 1993.
22. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. 18 квітня 1961 р. // УРСР у міжнародних відносинах: міжнародні договори, конвенції, угоди та інші акти, учасником яких є Україна. – К., 1966.
23. Віденська конвенція про консульські зносини. 24 квітня 1963 р. // Інформаційно-довідковий бюлетень консульських зносин. – К., 1996.
24. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі / В. Волес, Г. Волес. – К., 2004.
25. Всемирная история: Учебник для ВУЗов / Под.ред. Г.Б.Поляка, А.Н.Марковой. – М., 1997.
26. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол / Дж. Вуд, Ж. Серре. – М., 2003.
27. Гаванська конвенція про консульських чиновників 1928 р.
28. Гальчинський А.С. Україна на перехресті геополітичних інтересів / А.С. Гальчинський. – К. 2002.
29. Ганюшкин Б.В. Неприкосновенность личности работников консульских учреждений / Б.В. Ганюшкин // Московский журнал международного права. – 2000. – № 4.
30. Ганюшкин Б.В. Правовое положение консульств и их персонала // Московский журнал международного права / Б.В. Ганюшкин. – 1999. – № 3.
31. Ганюшкин Б.В. Широта прав консульских учреждений / Б.В. Ганюшкин // Московский журнал международного права. – 1999. – № 2.
32. Гахария Д.М. Роль и место дипломатии на рубеже XX – XXI вв. / Д.М. Гахария. – М., 2000.
33. Голуб Н.В., Клімкін П.А. Україна та міжнародні організації / Н.В. Голуб, П.А. Клімкін. – К., 2003.
34. Горбулін В. Національна безпека України та міжнародна безпека / В. Горбулін // Політична думка. – 1997. – № 1.
35. Гуменюк Б. І., Щерба О. В. Сучасна дипломатична служба: Навч.посіб. / Б.І. Гуменюк, О. В. Щерба. – К., 2001.
36. Гуменюк Б. Міжнародні конференції / Б. Гуменюк // Політика і час. – 1998. – № 5.

37. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби / Б.І. Гуменюк. – К., 1998.
38. Гуменюк Б.І., Дипломатична служба: правове регулювання / Б.І. Гуменюк. – К., 2007.
39. Демин Ю. Статус дипломатических представительств и их персонала: Учеб. пособие / Ю. Демин. – М., 1995.
40. Дергачев В.А. Геополитика / В.А. Дергачев. – К.: ВИРА, 2000.
41. Дергачов О. Україна в європейському та євразійському інтер'єрі / О. Дергачов // Політична думка. – 2000. – № 4.
42. Дживелетов А.К. Средневековые города в Западной Европе / А.К. Дживелетов. – М., 2002. – 304 с.
43. Дипломатический словарь. В 3-х томах. – М., 1984-1986.
44. Дипломатичний корпус. Довідник. – К., 2000.
45. Дипломатія сучасної України. – К., 1997.
46. Дипломатія сучасної України: Енцикл. довід. – К., 1997.
47. Закон України «Про дипломатичні ранги». – К, 2002.
48. Закон України «Про дипломатичну службу». – К, 2001.
49. Захарова Л.М., Коновалова А.А. Основы дипломатической и консульской службы: учебное пособие / Л.М. Захаров, А.А. Коновалова. – Минск, 2001.
50. Зонова Т.В. Современная модель дипломатии: истоки становления и перспективы развития / Т.В. Зонова. – М., 2003.
51. Зорин В.А. Основы дипломатической службы / В.А. Зорин. – М., 1977.
52. Каган Роберт. Про рай і владу. Америка і Європа у новому світовому порядку / Р. Каган. – Львів, 2004.
53. Камбон Ж. Дипломат / Ж. Камбон. – М-Л., 1946.
54. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин / А. Камінський. – Львів, 1995.
55. Карнаухова А. Екологічна дипломатія набуває вагу / А. Карнаухова // Політика і час. – 2006 – №6.
56. Карягин В.В. Дипломатическая жизнь за кулисами и на сцене / В.В. Карягин. – М., 1994.
57. Квасов О.К. Государственные визиты на высшем уровне / О.К. Квасов. – М., 1998.
58. Киссинджер Г. Дипломатия / Г. Киссинджер. – М., 1997.
59. Ковалев А. Азбука дипломатии / А. Ковалев. – М., 1993.
60. Колоколов Б.Л. Профессия Дипломат / Б.Л. Колоколов. – М., 1998.
61. Конвенція про спеціальні місії 1969 р. // Право зовнішніх зносин. – К, 2003.
62. Конституція України. – К., 1996.
63. Консульський Статут України. 2 квітня 1994р. // Інформаційно-довідковий бюлетень з консульських питань. – Київ, 1996.
64. Кривонос П.О. Створення належних умов для виконання дипломатичними представництвами іноземних держав своїх функцій в державі перебування: досвід і перспективи / П.О. Кривонос // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Випуск 5. – К., 2001.
65. Кузьмин Э. П. Протокол и этикет дипломатического и делового общения / Э. П. Кузьмин. – М., 1999.

66. Кулик О., Сардачук П. Елементи дипломатичного протоколу і дипломатичної практики в історії України / О. Кулик, П. Сардачук. – Л., 2000.
67. Лапин Г.Э. Консульская служба / Г.Э. Лапин. – М., 2002.
68. Лебедева М.М. Мировая политика: Учебник для ВУЗов / М.М. Лебедева. – М., 2004.
69. Левин Б.Д., Дипломатия, ее сущность, методы и формы / Б.Д. Левин. – М., 1962.
70. Леонов Н.С. Информационно-аналитическая работа в загранучреждениях / Н.С. Леонов. – М., 1996.
71. Лукашук И.И. Дипломатические переговоры и принимаемые на них акты / И.И. Лукашук. – М., 2004.
72. Маддисон В. В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин / В. Маддисон, В. Шахов. – К., 1997.
73. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Сучасна українська геополітика / В. Маддисон, В. Шахов. – К., 2003.
74. Матвієнко В., Головченко В. Історія української дипломатії ХХ століття у постатях / В. Матвієнко, В. Головченко. – К., 2001.
75. Международные отношения: теории, конфликты, организации / Под. ред. проф. П.А. Цыганкова. – М., 2004.
76. Михальченко М. Україна як нова історична реальність: запасний гравець Європи / М. Михальченко. – Дрогобич – Київ, 2004.
77. Міжнародні відносини і євроатлантична інтеграція України / Під. Ред. Л.С. Голопатюка. – К., 2005.
78. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 – 2000 роки): Підручник / Л. Ф. Гайдуков, В. Г. Кремень, Л. В. Губерський та ін. – К., 2001.
79. Міжнародні економічні відносини: Система регулювань міжнародних економічних відносин: Підручник / А.С.Філіпенко та ін. – К.: Либідь, 1994. – 256 с.
80. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А.С. Філіпченко, В.С. Будкін, М. А. Дудченко. – К., 2004.
81. Міжнародні організації: Навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського. – К., 2003.
82. Момзен Т. История Рима в 5 томах / Т. Момзен. – СПб., 1994.
83. Муратов Э. Н. Дипломатические документы и дипломатическая переписка на английском языке: Учеб. пособие для вузов / Э. Н. Муратов. – М., 2001.
84. Мусис Ніколас. Усе про спільні політики Європейського Союзу. – К., 2005.
85. Науменко Г. Ньюанси дипломатичного спілкування / Г. Науменко // Політика і час. – 1998. – № 7.
86. Некоторые вопросы протокольной практики. – М., 1997.
87. Никольсон Г. Дипломатия / Г. Никольсон. – М., 1941.
88. Новак І.В. Актуальні проблеми розвитку системи протокольної служби України / І.В. Новак // Наук. вісник ДАУ. – 1999. – №2.
89. Новейшая история зарубежных стран: Европа и Америка. 1917 – 1945. – М., 1989.
90. Озеров О. Дипломатия в эпоху информационных технологий / О. Озеров // Международная жизнь. – 1997. – №4.
91. ООН у системі міжнародних відносин. – К., 1995.

92. Плотников О.В. Консульские отношения и консульское право \ О.В. Плотников. – М., 1998.
93. Политические процессы и конфликты 50-60-их годов в Восточной Европе. – М., 1993.
94. Положення про дипломатичне представництво України за кордоном. // Розпорядження Президента України від 22 жовтня 1992р., № 166/92.
95. Положення про дипломатичну службу в Україні. Указ Президента України від 16 липня 1993 р. // Голос України. – 1993. – 22 липня.
96. Попов В.И. Современная дипломатия: теория и практика / В.И. Попов. – М., 2006.
97. Постанова Верховної Ради України «Про відкриття дипломатичних і консульських представництв України» від 3 березня 1993 р.
98. Постанова Верховної Ради України «Про порядок призначення глав представництв України в іноземних державах та при міжнародних організаціях» від 15 липня 1994 р.
99. Почесний консул // Політика і час. – 2005. – № 8.
100. Правила процедури в многосторонній дипломатії. – М., 1986.
101. Право зовнішніх зносин. Збірник документів // Упорядники: Алданов Ю.В., Забара І.М., Резніченко В.І. – К., 2003.
102. Пражский самит и преобразование НАТО: Справочник-путеводитель. – 2003.
103. Ранних А. Безопасность дипломатов / А. Ранних // Международная жизнь. – 1999. – № 7.
104. Резніченко В.І., Михно І.Л. Довідник-практикум офіційного, дипломатичного, ділового протоколу та етикету / В.І. Резніченко, І.Л. Михно. – К., 2003.
105. Репецкий В. Дипломатичне і консульське право / В. Репецкий. – Львів, 2002.
106. Розпорядження Президента України «Про охорону дипломатичних і консульських представництв іноземних держав в Україні» від 21 жовтня 1992 р.
107. Руденко Г.М. Україна дипломатична / Г.М. Руденко. – К., 1999.
108. Сагайдак О. П., Дипломатичний протокол та етикет: Навч. посіб. / О.П. Сагайдак. – 2-ге вид. – К., 2006.
109. Сагайдак О.П., Сардачук П.Д., Дипломатичне представництво: організація і форми роботи / О.П. Сагайдак. – К., 2008.
110. Сандровский К.К. Специальные дипломатические миссии / К.К. Сандровский. – К., 1977.
111. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи / О.П. Сагайдак, О.П. Кулик. – К., 2001.
112. Сатоу Э. Руководство по дипломатической практике / Э. Сатоу – М., 1961.
113. Світова та європейська інтеграція / За ред проф. Я.Й. Малика. – Львів, 2005.
114. Світова та європейська інтеграція: організаційні засади / За ред. Я.Й. Малика, М.З. Мальського. – Львів, 2002.
115. Селянинов О. П. Дипломатические отношения государств: принципы формы и методы: учеб. пособие / О.П. Селянинов. – М., 2004.

116. Селянинов О.П. Дипломатические беседы, их организация и проведение / О.П. Селянинов. – М., 1993.
117. Семенов В.Л. Практика дипломатического протокола и этикета / В.Л. Семенов. – М., 2002.
118. Системная история международных отношений / Под ред. А. Д. Богатурова. – М., 2006. – Т. 2: События 1945 – 2003 годов (доступна також – www.obradaforum.ru)
119. Системная история международных отношений в четырех томах. События и документы. 1918 – 2000 / Отв. ред. А. Д. Богатуров. – М., 2000.
120. Смирнов Ю.М. Консульское право: практика применения / Ю.М. Смирнов. – М., 2001.
121. Советская внешняя политика в годы «холодной войны». – М., 1995.
122. Современные международные отношения / Под ред проф. А.В. Торкунова. – М., 2000.
123. Современные международные отношения: Учебник / Под ред. А. В. Торкунова. – М., 2000.
124. Теория международных отношений на рубеже столетий / под ред. К. Буга и С. Смита. – М., 2002.
125. Теория международных отношений. Хрестоматия / Научный ред. проф. П.А. Цыганков. – М. 2002.
126. Тимошенко Н.Л. Державний прапор – символ країни / Н.Л. Тимошенко // Політика і час. – 1997. – № 10.
127. Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення координаційної діяльності органів виконавчої влади у сфері зовнішніх зносин» від 18 вересня 1996р.
128. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні» від 10 червня 1993р.
129. Указ Президента України «Про Положення про Міністерство закордонних справ України» від 3 квітня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. – № 14.
130. Україна на міжнародній арені. 1991-1995. Збірник документів і матеріалів. Книга 1. – К, 1998; Книга 2. – К, 1998.
131. Фёдоров Л.Л. Дипломат и консул / Л.Л. Фёдоров. – М., 1965.
132. Фельтхэм Р.Дж. Настольная книга дипломата., 4-е издание / Р.Дж. Фельтхэм. – Минск, 2004.
133. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон // Полис. – 1994. – № 1.
134. Хахлюк А. Міжнародне співробітництво / А. Хахлюк // Політична думка. – 2002. – № 2.
135. Цыганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: Навчальний посібник / Т.М. Цыганкова, Т.Ф. Гордєєва. – К., 2001.
136. Цыганков П.А. Теория международных отношений / П.А. Цыганков. – М., 2003.
137. Чухліб Т. Дипломатія української козацької держави / Т. Чухліб // Політика і час. – 2003. – № 4.
138. Шайда О.Є. Дипломатичний протокол та етикет: Навчально-методичний посібник / О.Є. Шайда. – Львів, 2005.

139. Шевченко В.Н. Некоторые вопросы протокольной практики / В.Н. Шевченко. – М., 1997.
140. Шепелев М.А. Теорія міжнародних відносин / М.А. Шепелев. – К., 2004.
141. Шергін С. Світовий порядок: концепції і реальність / С. Шергін // Політика і час. – 1997. – № 12.
142. Шинкаренко Т.І. Вимоги до тексту та мови дипломатичних документів. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип.30 (Частина I) / Т.І. Шинкаренко. – К., 2001.
143. Щетинин В.Д. Экономическая дипломатия / В.Д. Щетинин. – М., 2001.
144. Юрківський В.М. Країни світу / В.М. Юрківський. – К.: Либідь, 1999. – 368 с.
145. Яковец Ю. История цивилизаций / Ю. Яковец. – М., 1997.
146. Ясносокирский Ю.А. ОБСЕ: привилегии и иммунитеты / Ю.А. Ясносокирский // Московский журнал международного права. – 1999. – № 2.
147. Borisenko I.I., Yevtushenko L.I., Daineko V.V. English in International Documents and Diplomatic Correspondence / I.I. Borisenko, L.I. Yevtushenko, V.V. Daineko. – Kyiv, 1999.